

2016/2017 Wiskundematerialen voor dove kinderen in Gambia

Mirjam Abbes

Dit is het tweede artikel dat ik schrijf voor het wiskundefonds. De eerste keer ging het over wiskundematerialen voor een middelbare school in Jiboro, in Gambia. Dit keer gaat het over een andere speciale school in Gambia, namelijk een school voor dove en slechthorende kinderen. Ik werk deels in Nederland op een middelbare school en deels in Gambia, waar ik verschillende leraren begeleid bij het ontwikkelen van lessen. Zo kwam ik in 2014 in aanraking met de ST Johns, de enige school voor dove en slechthorende kinderen in Gambia.

De St Johns is voor leerlingen van de kleuterschool tot en met de middelbare school. Uit het hele land komen kinderen die doof zijn naar deze school. Ze wonen in bij familieleden of bij gezinnen, die tegen betaling een kind willen opvangen.

Enorme rugzak

Tijdens elk bezoek aan Gambia werk ik een aantal dagen mee op de school. Er wordt goed les gegeven, maar ik mis de begeleiding van het gehandicapte kind.

Deze kinderen hebben een enorme rugzak: ze wonen niet in het eigen gezin, ouders schamen zich voor hun gehandicapte kinderen en houden ze soms thuis verborgen. Vaak is de doofheid pas op latere leeftijd ontdekt, door anderen worden deze kinderen gezien als een straf. Kortom een gehandicapt kind in Gambia wordt als niet volwaardig gezien. En dat zie je terug in het gedrag. Ze zijn bang om iets tekort te komen, ze kunnen niet delen, ze vechten veel. Nadeel is ook dat de doventaal nog niet goed is ontwikkeld. Er zijn maar 200 tekens bekend. Dus ga je angsten en onzekerheden maar eens kenbaar maken in 200 tekens! Laat staan een ruzie oplossen.

Materialen

Al het lesmateriaal wordt handmatig gemaakt. Overall hangen posters met tekens, plaatjes en informatie. Heb je een schrift en een potlood dan kun je goed meedoen. Heb je dat niet, dan heb je pech. Dus op mijn vraag of er materialen nodig waren voor de wiskundeles op het middelbaar niveau werd als eerste om schriften en poloden gevraagd. Zo basaal. Als ik de uiteindelijke lijst bekijk met materialen die ze willen hebben, dan zie ik dat er niets speciaals tussen staat: wiskundeboeken, rekenmachines, linialen, pennen en schriften. Het zijn de normale dingen die je nodig hebt om een standaard wiskunde les te geven.

Ik ga zelf op pad om de materialen aan te schaffen en op school af te leveren.

De dag van de aanschaf gaat weer echt op zijn "Gambiaans". De wiskundeleraar laat op zich wachten, het hoofd van de school gaat toch liever naar de voetbalwedstrijd van zijn leerlingen, de bus die we mochten gebruiken is voor iets anders ingezet, de prijzen kloppen niet meer en als al het materiaal gekocht is, is de school afgesloten en kunnen we de spullen niet afleveren. "Zet maar voor de deur, straks komt de nachtwacht en die zet het wel binnen". Nee, dat doe ik niet, ik ken Gambia te goed.

Wiskundeles

De dag daarna bezoek ik de wiskundeles om wat foto's te maken. De kinderen zijn overdonderd en blij met het materiaal. Er zijn nieuwe lesboeken aangeschaft en een jongen gebaart druk dat ik bij hem moet komen kijken. Hij heeft een bepaalde stof in het boek herkend en hij begint spontaan met een potlood op de tafel te schrijven om een som uit te werken. Ik moet lachen, want ja zo gaat dat als je niet gewend bent om een schrift te hebben.

Daarna loop ik nog even bij het hoofd van de school naar binnen. En als hij me ziet roept hij al: "Ja, ik weet dat de materialen er de volgende keer nog moeten zijn. Dat heb je al een paar keer gezegd en ik ben bang dat je me anders aangeeft bij de politie". Hij heeft het gelukkig begrepen. Want ook dat is Gambiaans: van alle materialen, die waar dan ook gedoneerd worden verdwijnt een deel in de zakken van diegenen, die het niet nodig hebben.

Voordat ik vertrek werp ik nog een laatste blik in het wiskundelokaal en zie een tevreden leraar, die echt zin heeft in de nieuwe les.

